

Communicatieve vaardigheden bij jongens met Klinefelter

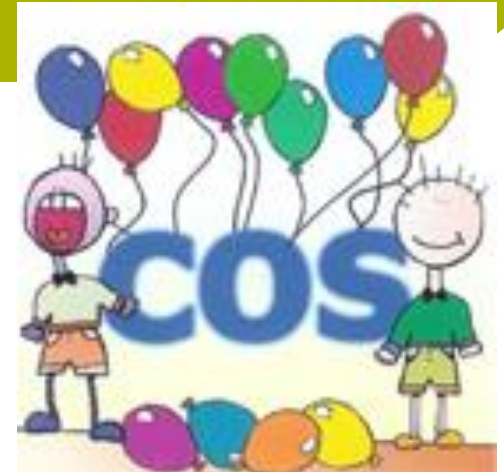
Dorothy De Maesschalck
Logopediste COS Brussel

Universitair Ziekenhuis Brussel

Universitair
Kinderziekenhuis
Brussel

Inhoudstafel

- Normale spraak- en taalontwikkeling
- Alarmsignalen
- Spraak- en taalontwikkeling bij KS
- Invloed van taalontwikkeling op verschillende domeinen
- Taalstimulatie

Normale spraak- en taalontwikkeling

0-12 maanden

- Reflexen (lachen, huilen, kraaien)
- Spelen met de stem, lippen, tong, gehemelte
- Vanaf 4 md: contact +++ (kijken naar klankbewegingen)
- Vanaf 6 à 7 md: vocalisaties (klanken) en brabbelen ('dadadada')
- Vanaf 8 maanden: eenvoudige gebaren (wijzen, 'nee' schudden en zwaaien)

12-18 maanden

- Eerste woordjes
- Verschil tussen kinderen héél groot
- Taalbegrip beter dan taalproductie
- 10 à 20 woorden gebruiken
- Communicatie zonder woorden (vb. wegduwen)

18-24 maanden

- Meer losse, maar nog onvolledige woorden, vb. 'paa' is 'paard', 'tatu' is 'paraplu'
- Start tweewoordzinnen
- Tegen 2 jaar: anderen begrijpen ongeveer de helft van wat het zegt

2-3 jaar

- Gesprekjes
- Zinnen van drie tot vijf woorden
- Oefenen nieuwe woorden en taalregeltjes vb. Ik bent vallen niet
- Korte verhalen, nog moeilijk te volgen - > helpen door 'Wát? Wíe? En dan?'
- Eenvoudige aanwijzingen en tweeledige opdrachten opvolgen

3-4 jaar

- Echte gesprekken
- Grammaticaal nog vaak afwijkend
vb. Ik loopte buiten
- Ontstaan samengestelde zinnen (twee of meer ideeën met elkaar verbinden)
> eindeloze reeks ‘waarom’-vragen
- Instrument om te denken, te leren en te fantaseren
- Redelijk verstaanbaar

5-6 jaar

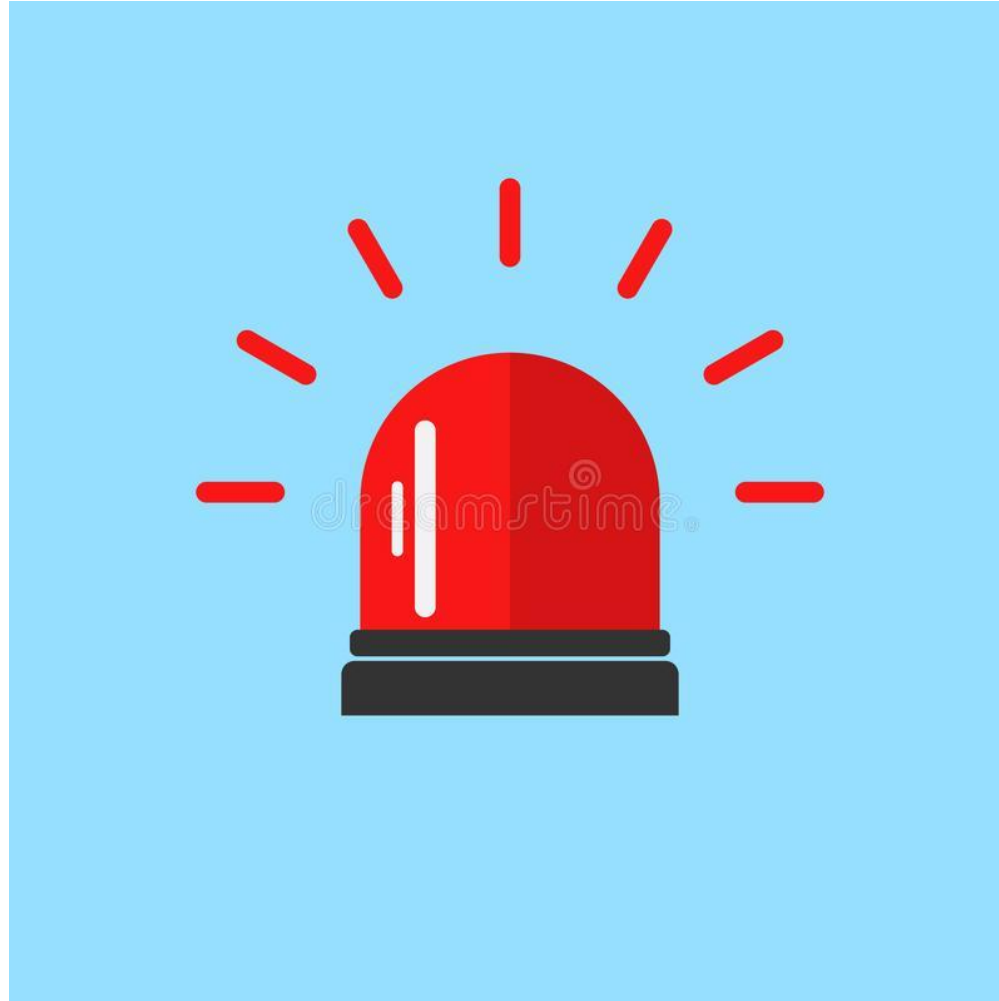
- Meeste kinderen spreken in correcte zinnen
- Taalgebruik nog heel concreet

6 jaar en ouder

- Hogere taalfuncties
- Pragmatiek

Alarmsignalen

Alarmsignalen

- 10 m: het kind brabbelt weinig, beperkte variatie
- 18 m: het kind zegt nog niets of spreekt bijna uitsluitend in klinkers. Het lijkt weinig taal te begrijpen.
- 2-2,5 jaar: het kind maakt nog geen tweewoordzinnen.
- 3-4 jaar: het kind maakt nog geen kleine zinnnetjes. Het is grotendeels onverstaanbaar.
- 4-4,5 jaar: het kind kan nog geen verhaaltje of gebeurtenis vertellen. Het spreekt nog niet alle klanken goed uit.
- 5 jaar: het kind maakt nog geen goede zinnen.

Heeft Jos 'n TOS?

SIGNALLEN VOOR EEN TAALONTWIKKELINGSSTOORNIS (TOS)

Jos spreekt in korte, kromme zinnen

Ik niet tekenen
het punt is stuk

Jos begint een gesprek niet uit zichzelf

Hé José, hé José
één twee, één twee

Jos is niet altijd goed te verstaan

Jos vindt het moeilijk om een verhaal te vertellen

Ik was uit elkaar
gescheit. Dan moet je zijn
groot-broer op schieten

Je zou toch de alles uit
het Lokod halen?

Lokod?

Mondelinge opdrachten voert Jos niet goed uit

Ik ben zo...
zo...

Jos heeft moeite met het vinden van de juiste woorden; hij kan niet goed zeggen wat hij voelt

Wat heb je van 1?

Dit bete-
kent...

Wat is
de betekenis
van 2?

Wat is
de betekenis
van 3?

Jos geeft andere antwoorden op je vraag dan je verwacht

morgen
weer?

???

Jos begrijpen is lastig, Jos begrijpt anderen ook niet altijd

Er is regelmatig een conflict of misverstand met vriendjes en klasgenoten

Jos heeft moeite om de aandacht vast te houden

LEER DE SIGNALLEN HERKENNEN

www.kentalis.nl

Als horen of communiceren niet vanzelfsprekend is

Universitair Ziekenhuis Brussel

Universitair
Kinderziekenhuis
Brussel

Taalontwikkeling bij KS

Jongere kinderen met KS

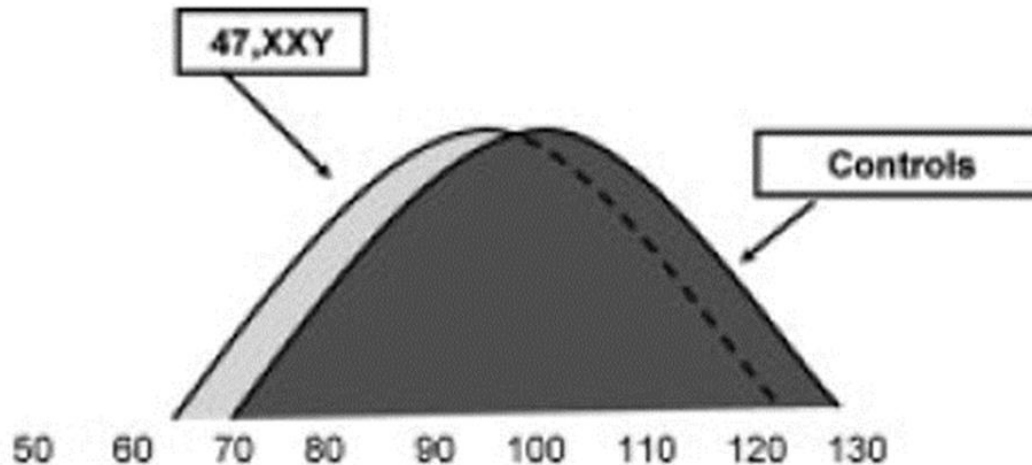
- Vaak iets vertraagde taalontwikkeling
- Vooral taalproductieproblemen
- Articulatieproblemen
- Woordvindingsproblemen
- Wel veel gebaren
- ! Grote variatie

Oudere kinderen met KS

- Soms diagnose dysfasie (taalstoornis)
- Grammatica meestal goed
- Vooral moeilijkheden met taalpragmatiek, taaldenken, taalinhoud

Invloed op andere ontwikkelingsgebieden

- VIQ < PIQ

Adapted from Bender et al. 1986a

Invloed op andere gebieden

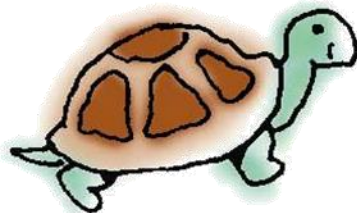
- Opdrachtbegrip
- Tragere auditieve verwerking
- Mogelijke invloed op verwerven schoolse vaardigheden (lezen, spelling, rekenen)
- Sociale problematiek

Taalstimulatie

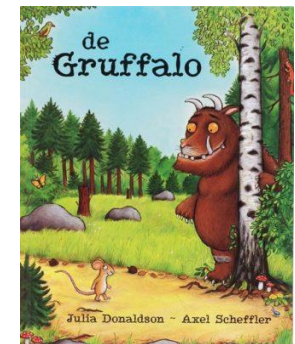
De spraak- en taalontwikkeling extra stimuleren

- Gebaren
- VOLG je kind
reageer met belangstelling, doe mee en speel, imiteer, interpreteer, leg uit
- Verbeter niet expliciet

Boekjes

- Voorlezen \neq alles lezen wat in het boek staat
- Verschillende niveaus

- Niet verplichten om te benoemen
- Herhaal herhaal herhaal
- Ook voorlezen als je kind al leest...

Spelletjes

- Liedjes, rijmpjes (eventueel met gebaren)

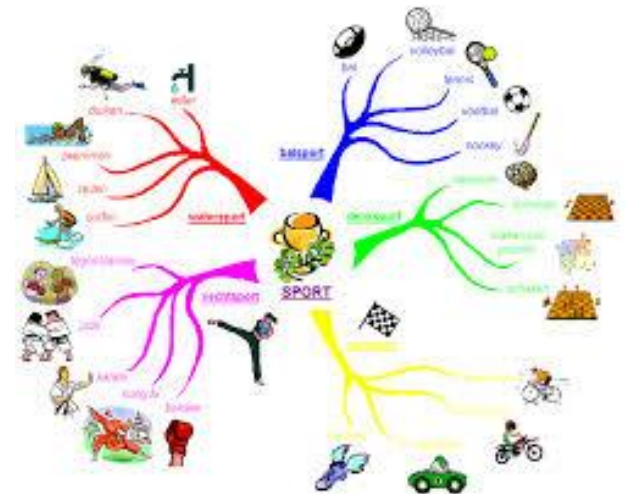

Spelletjes

- Op maat van je kind
 - Imiteren
 - Gebaren of geluiden koppelen aan handeling
 - Beurtnemen: bal rollen of gezelschapsspel
 - Fantasie / doe-alsof
- Bied hulp bij kiezen en beperk keuze
- Laat spel materiaal ontdekken, breng variatie aan en gebruik het niet altijd waarvoor het dient
- DVD / TV: aangepast ah niveau van mijn kind

Oudere kinderen

- Duidelijke, specifieke taal (deelstappen, hoofdzaken)
- Leer gedachten te verwoorden
- Routines
- Structureer
- Visualiseer

Wat moet ik doen?

Hoe ga ik het doen?

Ik doe mijn werk

Ik kijk mijn werk na.
Wat vind ik ervan?

Twijfel?

- Huisarts/pediater
- Kind & Gezin
- CLB
- Logopedist (Klinefelter Kliniek)

Literatuur

- Praten doe je met z'n tweeën, the Hanen program
- Opgroeien met het syndroom van Klinefelter, Trisomie X of 47, XYY

